

Gegevensbeschermingsbeleid (Privacybeleid)

Bestuurlijke samenvatting

De VNOG hecht grote waarde aan het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven zoals opgenomen in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en in de Grondwet. Hieruit volgend hecht de VNOG dan ook grote waarde aan de gegevensbescherming, zoals opgenomen in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Visie op gegevensbescherming

De verwerking van persoonsgegevens is een essentieel onderdeel van de taakuitvoering van de VNOG. De verwerking van gegevens gaat gepaard met de verantwoordelijkheid om effectieve bescherming van gegevens te bieden. Het uitgangspunt hierbij is, dat we respect hebben voor de persoonlijke levenssfeer van alle betrokkenen. Daarbij houdt VNOG zich aan de wettelijke regels op het gebied van de verwerking van de persoonsgegevens.

Het doel van dit gegevensbeschermingsbeleid is om formeel invulling te geven aan de manier waarop binnen VNOG wordt omgegaan met privacy en gegevensbescherming en bestuurlijk de randvoorwaarden vast te leggen voor verdere uitwerking van dit beleid. Dit sluit aan bij de bevindingen van FOX-IT ten aanzien van onze governance.

Het hoger management (Directie en MT) is ambtelijk verantwoordelijk voor juiste gegevensbescherming en informatiebeveiliging, waarbij de directeur ambtelijk eindverantwoordelijk is. Echter deze verantwoordelijkheid beperkt zich niet enkel tot het management. Zorgvuldige gegevensbescherming en -verwerking geldt voor iedereen die binnen VNOG werkzaam is. De VNOG draagt zorg voor en investeert in de beveiliging van de persoonsgegevens in technische, fysieke en organisatorische zin. De betrokkenen kunnen altijd gebruik maken van hun rechten.

Met dit beleid wordt aangesloten bij het informatie gestuurd werken en wordt het gegevensbeschermingsbeleid in lijn gebracht met de nieuwste inzichten ten aanzien van gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Dit beleid is opgesteld met inachtneming van het verkennend onderzoek dat de Autoriteit Persoonsgegevens heeft gedaan naar gegevensbeschermingsbeleid. Het omgaan met persoonsgegevens wordt organisatiebreed op uniforme wijze bepaald en formeel vastgesteld.

Waar in het vorige beleid nog het voldoen aan de wet het uitgangspunt was, is dit beleid gestoeld op het beperken en voorkomen van de risico's voor betrokkenen en de organisatie. Daarbij is er nog steeds alle ruimte om gegevens te verwerken, maar wordt aan de voorkant nagedacht over de risico's die dat met zich meebrengt en de maatregelen die nodig zijn om die risico's te mitigeren.

De toegenomen digitalisering van de samenleving brengt extra en nieuwe risico's met zich mee. De rechten van betrokken worden daarmee navenant belangrijker. In dit beleid is dan ook uitgebreid aandacht voor de rechten van betrokkenen en hoe ze die kunnen uitvoeren.

Functies en verantwoordelijkheden op het gebied van gegevensbescherming worden in dit beleid vastgelegd. Van algemeen bestuur tot aan de medewerker.

Voorwoord

Binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) wordt gewerkt met persoonsgegevens van medewerkers, (keten)partners en burgers. Persoonsgegevens worden voornamelijk verzameld voor het goed uitvoeren van de wettelijke taken van de VNOG. De betrokken personen en instanties moeten erop kunnen vertrouwen dat de VNOG zorgvuldig en veilig met de persoonsgegevens omgaat. In deze tijd gaat ook de VNOG mee met nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe technologische ontwikkelingen, innovatieve voorzieningen, globalisering en een steeds meer digitale overheid stellen andere eisen aan de bescherming van gegevens en privacy. De VNOG is zich hiervan bewust en zorgt dat de privacy gewaarborgd blijft, onder andere door maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging, dataminimalisatie, transparantie en gebruikerscontrole.

Het bestuur en management spelen een cruciale rol bij het waarborgen van privacy. De VNOG geeft door middel van dit beleid een duidelijke richting aan privacy en laat zien dat zij de privacy waarborgt, beschermt en handhaaft. Dit beleid is van toepassing op de gehele organisatie, alle processen, onderdelen, objecten en gegevensverzamelingen van de VNOG. Dit privacybeleid van de VNOG is in lijn met het algemene beleid van de VNOG en de relevante lokale, regionale, nationale en Europese wet- en regelgeving.

In dit beleid staan kaders beschreven voor het verwerken en het beschermen van persoonsgegevens en de omgang met deze gegevens. In gevallen waarin dit beleid niet voorziet, beslist het afdelingshoofd

Bedrijfsvoering of de Directie. Dit beleid geldt niet enkel ten aanzien van de medewerkers van VNOG en derden die betrokken zijn bij de gegevensverwerking, maar ook ten aanzien van alle natuurlijke personen waarvan VNOG over gegevens beschikt. Om het beschermen van persoonsgegevens te borgen is een adequate informatiebeveiliging beschikbaar. Hiervoor wordt verwezen naar het Informatiebeveiligingsbeleid zoals dit binnen VNOG geformaliseerd is.

Dit gegevensbeschermingsbeleid treedt in werking na vaststelling door het algemeen bestuur van de VNOG. Het beleid wordt periodiek geëvalueerd en indien nodig herzien. Aanpassingen van dit beleid worden aangekondigd via het intranet van de VNOG en in de interne nieuwsbrieven.

Inhoudsopgave

1 Inleiding

1.1 Visie op gegevensbescherming

1.2 Reikwijdte

1.3 Juridisch kader

1.4 Begripsbepalingen

2 Organisatie

2.1 De wettelijke verantwoordelijkheden

2.2 Verantwoording

2.3 Organisatorische borging

2.4 Sturing en monitoring

3 Uitgangspunten zorgvuldige gegevensbescherming

3.1 Omgaan met persoonsgegevens

3.2 Categorieën persoonsgegevens en categorieën betrokkenen

3.3 Rechtmatige grondslag van de verwerking

3.4 Verkrijging van gegevens

3.5 Toegang tot en verstrekking van persoonsgegevens

3.6 Gebruik van gegevens voor onderzoek en statistische doelen

3.7 Doorgifte buiten de EU/ EER

4 Bescherming van gegevens

4.1 Data Protection Impact Assessment (DPIA)

4.2 Dataminimalisatie

4.3 Bewaren en vernietigen van gegevens

4.4 Dataclassificatie

4.5 Logging van gegevensgebruik

4.6 Verwerkersovereenkomst

4.7 Bewust omgaan met persoonsgegevens

4.8 Meldplicht voor inbreuken in verband met persoonsgegevens (datalekken)

5 Rechten van betrokkenen

5.1 Rechten van betrokkenen

5.2 Recht op informatie en toegang tot gegevens

5.3 Recht op inzage en afschrift van gegevens

5.4 Recht op rectificatie (correctie, aanvulling) van gegevens

5.5 Recht op gegevenswissing

5.6 Recht op beperking van de verwerking

5.7 Recht op overdraagbaarheid van gegevens (dataportabiliteit)

5.8 Recht van bezwaar tegen verwerking

5.9 Recht niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming waaronder profilering

5.10 Klachten en vragen

5.11 Informeren van (keten)partners

6 Functies en verantwoordelijkheden

7 Formeel toezicht op de gegevensverwerking

1. Inleiding

De VNOG hecht grote waarde aan het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven zoals opgenomen in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en in de grondrechten van Nederland, artikel 10 van de Grondwet:

Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 8

1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.
2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Grondwet, artikel 10

1. Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.
2. De wet stelt regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.
3. De wet stelt regels inzake de aanspraken van personen op kennisneming van over hen vastgelegde gegevens en van het gebruik dat daarvan wordt gemaakt, alsmede op verbetering van zodanige gegevens.

Hieruit volgend hecht de VNOG dan ook grote waarde aan de gegevensbescherming, zoals opgenomen in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG)

1.1 Visie op gegevensbescherming

De verwerking van persoonsgegevens is een essentieel onderdeel van de taakuitvoering van de VNOG. De verwerking van gegevens gaat gepaard met de verantwoordelijkheid om effectieve bescherming van gegevens te bieden. Het uitgangspunt hierbij is, dat we respect hebben voor de persoonlijke levenssfeer van alle betrokkenen. Daarbij houdt VNOG zich aan de wettelijke regels op het gebied van de verwerking van de persoonsgegevens.

1.2 Reikwijdte

Dit beleid is van toepassing op alle geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens binnen de VNOG. Daarnaast is het van toepassing op de niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen. De kaders die in dit beleid staan beschreven gelden voor iedereen (zowel interne als externe verwerkers) die namens VNOG gegevens verwerken. Wanneer in dit document gesproken wordt over VNOG wordt bedoeld de gehele organisatie van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, waaronder in ieder geval begrepen:

- Bestuur
- Afdeling Directie en Staf
- Afdeling Brandweezorg, inclusief vrijwilligers
- Afdeling Risico- en Crisisbeheersing
- Afdeling Bedrijfsvoering
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
- Individuele Programma's en Projecten

1.3 Juridisch kader

Bij de verwerking van persoonsgegevens staat respect voor de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen voorop. Er moet voorkomen worden dat er onnodig inbreuk wordt gemaakt. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) welke sinds 25 mei 2018 van kracht is, biedt hiervoor het wettelijk kader. De AVG heeft als doel om de privacy van burgers in Europa beter te beschermen. In de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming is een nadere uitwerking vastgelegd. Daarnaast is er specifieke wetgeving van kracht waarin ook een kader voor privacy is weggelegd, zoals in de zorg. Bij dit beleid wordt ondermeer in aanmerking genomen:

- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG);
- Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG);
- Burgerlijk Wetboek (BW);
- Wet op de Veiligheidsregio's (WVr)
- Wet houdende regels inzake de telecommunicatie (Telecommunicatiewet)
- Belastingwet

- Aanbestedingswet
- De Europese e-Privacy verordening (vanaf het moment van inwerkingtreding)
- Wet openbaarheid van bestuur (Wob)
- Wet open overheid (Woo)

Het doel van dit gegevensbeschermingsbeleid is om invulling te geven aan de manier waarop binnen VNOG wordt omgegaan met privacy en gegevensbescherming.

Als algemene regel geldt dat persoonsgegevens binnen VNOG op een zorgvuldige wijze moeten worden verwerkt. Persoonsgegevens moeten rechtmatig, op behoorlijke wijze en transparant zijn verkregen en mogen enkel en alleen voor een specifiek beschreven doel worden verwerkt. De VNOG verwerkt niet meer persoonsgegevens dan nodig en bewaakt de juistheid, de integriteit en de vertrouwelijkheid. Daarbij geldt dat deze gegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk om het doel waarvoor ze zijn verzameld, te realiseren of om aan wettelijke verplichtingen te voldoen. De VNOG draagt zorg voor beveiliging van de persoonsgegevens in technische, fysieke en organisatorische zin. De betrokkenen kunnen altijd gebruik maken van hun rechten op informatie, om in te zien, te wijzigen, vergeten te worden of gegevens over te dragen. Dit wordt in de volgende hoofdstukken nader uitgewerkt.

1.4 Begripsbepalingen

Anonimiseren

Persoonsgegevens die voor een taakuitvoering niet meer noodzakelijk zijn, worden verwijderd uit een dataset. De dataset bevat dan enkel geanonimiseerde gegevens, die wel worden bewaard voor bijvoorbeeld onderzoeksdoeleinden of om te gebruiken als open data. Geanonimiseerde gegevens zijn geen persoonsgegevens en vallen niet onder dit beleid. Het anonimiseren zelf is een verwerking en valt wel onder dit beleid.

Autoriteit Persoonsgegevens

De Nederlandse toezichthouder die tot taak heeft toe te zien op de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

AVG

Algemene Verordening Gegevensbescherming of in het Engels binnen de EU: General Data Protection Rules (GDPR)

Beheerder

Degene die binnen de organisatie belast is met de inrichting en de beveiliging van een bestand of een verzameling van bestanden binnen een organisatieonderdeel.

Bestand

Elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functionele of geografische wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op één of meer verschillende natuurlijke personen.

Betrokkene

Degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft.

Bijzondere persoonsgegevens

Persoonsgegevens ten aanzien van:

- Ras of etnische afkomst
- Politieke opvattingen
- Religie of levensbeschouwing
- Lidmaatschap van vakvereniging of vakbond
- Gezondheid
- Seksueel gedrag of gerichtheid
- Genetische gegevens
- Biometrische gegevens ten aanzien van unieke identificatie.

Datalek

Een situatie of gebeurtenis die onbevoegd of onopzettelijk leidt tot een inbreuk op de vertrouwelijkheid, op de integriteit of op de beschikbaarheid van persoonsgegevens.

- Inbreuk op de vertrouwelijkheid

Wanneer er sprake is van een onbevoegde of onopzettelijke openbaring van, of toegang tot, persoonsgegevens.

- Inbreuk op de integriteit

Wanneer er sprake is van een onbevoegde of onopzettelijke wijziging van persoonsgegevens.

- Inbreuk op de beschikbaarheid

Wanneer er sprake is van een onbevoegd of onopzettelijk verlies van toegang tot, of vernietiging van, persoonsgegevens.

Afhankelijk van de ernst van het datalek bestaat de verplichting om binnen 72 uur een melding daarvan te doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Dataminimalisatie

Bij het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens mogen niet meer gegevens worden gebruikt dan nodig is om het doel waarvoor ze gebruikt zullen worden te bereiken.

Data Protection Impact Assessment (DPIA)

Een instrument om de privacy risico's in kaart te brengen wanneer er sprake is van een verwerking van persoonsgegevens. Ook wel genoemd Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) of Privacy Impact Assessment (PIA).

In gevallen met een hoger risico is een DPIA verplicht. De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland gebruikt een DPIA-toets om na te gaan of een DPIA nodig is.

Derde

Ieder ander dan de betrokkene, de verantwoordelijke, de verwerker, of degene(n) die onder gezag van de verantwoordelijke of de verwerker gemachtigd is (zijn) om persoonsgegevens te verwerken.

Directie en staf

De directeur en de staf Directie en Bestuur, die bestaat uit de bestuursadviseur, de controller, de strategisch communicatieadviseur en de managementsecretaris.

Directie en MT

Directeur, Controller en afdelingshoofden.

Gebruiker

Degene die geautoriseerd is gegevens in een persoonsregistratie in te voeren en/of te muteren, dan wel van enigerlei uitvoer van de persoonsregistratie kennis te nemen.

Gevoelige persoonsgegevens

Persoonsgegevens die in hun aard gevoelig zijn en extra voorzichtigheid behoeven. Daaronder in ieder geval alle bijzondere- en strafrechtelijke persoonsgegevens, maar ook gewone persoonsgegevens ten aanzien van minderjarigen, Unieke identificatiegegevens, zoals BSN en DigiD, specifieke financiële gegevens etc.

Gewone persoonsgegevens

Alle persoonsgegevens niet zijnde Bijzondere of Strafrechtelijke persoonsgegevens

Gezondheidsgegevens

Alle gegevens die op enige wijze gaan over de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijk persoon of daarnaar te herleiden zijn. Gezondheidsgegevens vallen onder de bijzondere persoonsgegevens. Zie ook: Medische gegevens.

Least Privilege

Gebruikers hebben alleen toegang tot de informatie en middelen die nodig zijn voor de uitvoering van aan hun toebedeelde taken.

Medische gegevens

Onder-categorie van gezondheidsgegevens. Medische gegevens zijn gezondheidsgegevens die naar aard de van de gegevens voorbestemd zijn om door zorgverleners verwerkt te worden. Binnen de VNOG worden geen medische gegevens verwerkt, behoudens wettelijke verplichtingen daartoe en behoudens bij de GHOR gebruikte gegevens die verwerkt worden door een daartoe bevoegde en geregistreerde medewerker in het kader van de wettelijke taken van de GHOR.

Ontvanger

Degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt.

Persoonsgegevens

Alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Dit betekent dat informatie ofwel direct over iemand gaat, ofwel naar deze persoon te herleiden is

Pseudonimiseren

Pseudonimiseren is een procedure waarmee identificerende gegevens met een bepaald algoritme worden vervangen door versleutelde gegevens (het pseudoniem). Het algoritme kan voor een persoon altijd hetzelfde pseudoniem berekenen, waardoor informatie over de persoon, ook uit verschillende bronnen, kan worden gecombineerd. Daarin onderscheidt pseudonimiseren zich van anonimiseren, waarbij het koppelen op persoon van informatie uit verschillende bronnen niet mogelijk is

Security Board

De samenwerking tussen FG, CISO, Controller en Jurist met als doel het integraal toezicht en advies op risico's voor de organisatie.

Strafrechtelijke persoonsgegevens

Persoonsgegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. Of met veiligheidsmaatregelen die daarmee verband houden

Taakverantwoordelijke

Diegene die verantwoordelijk is voor of belast is met de uitvoering van een bepaalde taak.

Toestemming van betrokkene

Elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat zijn persoonsgegevens worden verwerkt. Deze toestemming moet vrij en ondubbelzinnig zijn. Dat betekent dat betrokkenen in vrijheid hun wil moeten kunnen uiten. Ook mag er geen twijfel zijn of betrokkenen hun toestemming hebben gegeven en voor welke specifieke verwerking zij dit hebben gedaan. Er zijn geen vormvereisten voor de toestemming, maar omdat er geen twijfel mag bestaan is het aan te bevelen om geen mondeling toestemming te gebruiken als deze niet wordt opgenomen.

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam met die naam, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's. De Algemene Verordening Gegevensbescherming is van toepassing op alle gegevensverwerkingen binnen Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Verstrekken van persoonsgegevens

Het bekend maken of ter beschikking stellen van persoonsgegevens.

Verwerker

Een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt" (artikel 4, lid 8 AVG)

Verwerkingsregister

Een overzicht van alle verwerkingen van persoonsgegevens die plaatsvinden binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Het register dient actueel te zijn en wordt dus aangepast zodra verwerkingen worden aangepast of wanneer sprake is van nieuwe verwerkingen. Ten minste jaarlijks vindt een review plaats.

Verwerkingsverantwoordelijke

Een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van- en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt" (artikel 4, lid 7 AVG).

Binnen de VNOG is het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland bestuurlijk verantwoordelijk.

Verwerking van persoonsgegevens

Elke handeling of geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens al dan niet handmatig dan wel geautomatiseerd uitgevoerd, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, anonimiseren, pseudonimiseren, uitwissen of vernietigen van gegevens.

2. Organisatie

2.1 De wettelijke verantwoordelijkheden

De manier waarop dit beleid binnen VNOG wordt verankerd, vormt het fundament van de privacy borging. Het hoger management (Directie en MT) is ambtelijk verantwoordelijk voor juiste gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Echter deze verantwoordelijkheid beperkt zich niet enkel tot het management. Zorgvuldige gegevensbescherming en -verwerking geldt voor iedereen die binnen VNOG werkzaam is. Het niet in acht nemen van privacyregels of ernstige schending daarvan kan leiden tot het nemen van maatregelen.

De VNOG is verplicht een gegevensbeschermingsbeleid op te stellen als dat in verhouding staat tot de verwerkingsactiviteiten. Dat is afhankelijk van de aard, de omvang, de context en het doel van de gegevensverwerking. De VNOG is van mening dat een goed gegevensbeschermingsbeleid belangrijk is. De wet legt een verantwoordingsplicht op aan de VNOG. Dit beleid past daarin.

2.2 Verantwoording

Het hoger management is verantwoordelijk voor de juiste naleving van de AVG en het beleid op het gebied van de gegevensbescherming. Naast het jaarlijkse verantwoorden, hebben zowel het management als de Functionaris Gegevensbescherming de plicht om het dagelijks bestuur te informeren over bijzonderheden en ernstige incidenten ten aanzien van gegevensbescherming.

2.3 Organisatorische borging

De afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor de borging van de uitgangspunten van dit beleid binnen hun werkprocessen. Het borgen van de privacy is hierbij onlosmakelijk verbonden met het informatiebeveiligingsbeleid. De VNOG beschikt over een Functionaris Gegevensbescherming (FG) en over een Privacy Officer (PO). De taken en positie van functionarissen is verder uitgewerkt in hoofdstuk 6. Beide functionarissen worden in de gelegenheid gesteld om in het kader van hun functie opleidingen, cursussen en certificering te volgen om zich te bekwalen, bekwaam te blijven en ontwikkelingen op het gebied van privacy en gegevensbescherming bij te houden.

2.4 Sturing en monitoring

Met een reeks maatregelen wordt geborgd dat er continu gewerkt wordt aan het optimaliseren en borgen van de kwaliteit van de werkprocessen waarbij privacy een rol speelt. Elk afdelingshoofd is verantwoordelijk voor de zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens die binnen zijn of haar werkprocessen plaatsvindt. Het is daarom ook hun verantwoordelijkheid om te monitoren of persoonsgegevens zorgvuldig verwerkt worden, en dit zo nodig bij te sturen. Daarnaast zijn zij verplicht om incidenten te melden bij team Privacy. De FG heeft de verantwoordelijkheid om structureel te toetsen of de wettelijke eisen en richtlijnen op het gebied van gegevensbescherming zijn geïmplementeerd en worden uitgevoerd. De PO adviseert en ondersteunt de organisatie bij de uitvoering van de wettelijke eisen en richtlijnen.

Juist omdat gegevensbescherming voor een belangrijk deel mensenwerk is, moet op alle niveaus binnen VNOG over gegevensbescherming worden nagedacht. Door dit onderwerp vast op de diverse agenda's te plaatsen, ontstaat een continu proces van veranderen en verbeteren. Door vanuit verschillende niveaus en rollen binnen VNOG naar de kwaliteit van de uitvoering van privacy te kijken, ontstaat een evenwichtig systeem. De belangrijkste elementen van deze borging zijn:

- Vaststellen van dit beleid
- Uitvoering van dit beleid
- Gegevensbescherming als onderwerp in werkoverleggen
- Toezicht op gegevensbescherming
- Gegevensbescherming in het plan- en control proces (PDCA)
- Interne (en externe) audit

3. Uitgangspunten voor een zorgvuldige gegevensbescherming

3.1 Omgaan met persoonsgegevens

Persoonsgegevens worden bij VNOG in overeenstemming met de wet en op zorgvuldige wijze verwerkt. Dit houdt in dat persoonsgegevens alleen voor specifieke, uitdrukkelijke en legitieme doeleinden worden verzameld en dat er niet meer persoonsgegevens worden verwerkt dan voor dat doel noodzakelijk zijn. Daarbij wordt tenminste rekening gehouden met de wettelijke grondslag, de aard van de gegevens, de gevolgen van de verdere verwerking voor de betrokkene, de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en de gestelde waarborgen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De doeleinden van de verwerking worden binnen de VNOG organisatiebreed op uniforme wijze bepaald en formeel vastgesteld.

3.2 Categorieën persoonsgegevens en categorieën betrokkenen

De VNOG verwerkt persoonsgegevens van verschillende categorieën betrokkenen. In hoofdzaak zijn er drie categorieën betrokken te onderscheiden:

- Medewerkers van de VNOG, waaronder ook stagiaires en gedetacheerd personeel
- Burgers
- Medewerkers van derden (in dienst van bedrijven/ instellingen waar wij mee samen werken).

De VNOG verwerkt gewone persoonsgegevens, maar in specifieke gevallen ook bijzondere persoonsgegevens.

Medewerkers

Met betrekking tot medewerkers worden zowel gewone persoonsgegevens verwerkt als ook bijzondere persoonsgegevens. Veelal met als doel verplichtingen die samenhangen met werkgeverschap. Onder de categorie medewerkers vallen in ieder geval gegevens zoals:

- Naam en achternaam
- Contactgegevens, adres, telefoon, email
- Nummer van paspoort of de identiteitskaart
- BSN-nummer
- Locatiegegevens van mobiele apparatuur
- IP-adres
- Herleidbare gegevens, zoals de locatie van een dienstvoertuig
- Opleiding en oefen gegevens
- Keuringen, assessments
- Functioneren en beoordelen
- Financiële en fiscale gegevens
- Lidmaatschap van een vakbond of vakvereniging
- Gezondheidsgegevens
- Biometrische gegevens ten behoeve van identificatie
- Verklaring omtrent gedrag

Burgers

Met betrekking tot burgers wordt in beperkte mate gegevens verwerkt. De VNOG heeft richting burgers taken op het gebied van hulpverlening, incident- en crisisbeheersing, voorlichting en het versterken van veiligheidsbewustzijn. Gegevens worden meestal verwerkt met als doel het uitvoeren van wettelijke taken of het algemeen belang. In andere gevallen wordt specifiek om toestemming gevraagd. Onder de categorie burgers vallen gegevens zoals:

- Naam en achternaam
- Contactgegevens, adres, telefoon, email
- Gezondheidsgegevens (bij slachtoffers tijdens incidenten)
- Meldingsgegevens
- Gegevens over de aard van de woning
- Kennis en kunde rond veiligheidsbewustzijn

Medewerkers van derden

Hieronder vallen medewerkers zoals contactpersonen van bedrijven, maar ook functionarissen van ketenpartners, zoals gemeenten, politie, defensie, waterschappen etc. Bijvoorbeeld omdat zij optreden in de hulpverleningsstructuren. Gegevens worden meestal verwerkt met als doel het uitvoeren van wettelijke taken of het algemeen belang of vanuit afgeleid werkgeverschap. In andere gevallen wordt specifiek om toestemming gevraagd. Onder de categorie medewerkers van derden vallen gegevens zoals:

- Naam en achternaam
- Contactgegevens, adres, telefoon, email
- Locatiegegevens van mobiele apparatuur
- IP-adres
- Herleidbare gegevens, zoals de locatie van een dienstvoertuig
- Opleiding en oefen gegevens
- Keuringen, assessments
- Functioneren en beoordelen
- Biometrische gegevens ten behoeve van identificatie
- Verklaring omtrent gedrag

3.3 Rechtmatige grondslag van de verwerking

De verwerking van persoonsgegevens mag alleen gebeuren wanneer er sprake is van een rechtmatige grondslag voor de verwerkingen zoals vastgelegd in artikel 6 AVG.

- De toestemming van de betrokken persoon.
- De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst.
- De gegevensverwerking is noodzakelijk voor het nakomen van een wettelijke verplichting.

- De gegevensverwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen.
- De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of uitoefening van openbaar gezag.
- De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen.

Vanuit VNOG zijn er verschillende grondslagen aan te rekenen om gegevens te verwerken. Bij de VNOG gaat het in veel gevallen om het voldoen aan een wettelijke verplichting of worden gegevens verwerkt om een taak van algemeen belang goed te vervullen. Maar ook alle andere grondslagen zijn op specifieke verwerkingen van toepassing. De grondslag voor de verwerking wordt in het verwerkingsregister vastgelegd. De rechtvaardigingsgronden van de verwerking worden binnen de VNOG organisatiebreed op uniforme wijze bepaald en formeel vastgesteld

3.4 Verkrijging van gegevens

De persoonsgegevens worden door de betrokkene zelf verstrekt, vanuit een (landelijke) administratie ontsloten of door derden verstrekt. Wat er precies met de verzamelde gegevens gebeurt, is afhankelijk van het doel waarvoor ze verzameld worden. Meestal worden ze in een informatiesysteem opgenomen waar ze alleen toegankelijk zijn voor de medewerkers die belast zijn met het uitvoeren van een specifieke taak. Gegevens worden niet zonder toestemming van de betrokkene of wettelijke grondslag gedeeld. Informatiesystemen moeten voldoen aan de gestelde eisen. De herkomst van de gegevens wordt vastgelegd in het verwerkingsregister.

3.5 Toegang tot en verstrekking van persoonsgegevens

Alle medewerkers, intern en extern zijn verplicht tot geheimhouding van de persoonsgegevens, waarvan zij kennismaken. Uitsluitend de taakverantwoordelijke heeft ten behoeve van een juiste verwerking rechtstreekse toegang tot de daarvoor benodigde persoonsgegevens. De VNOG hanteert hiertoe het "Least Privilege principe." Gegevens uit de gegevensverwerking en uit de bestanden die gebruikt worden voor het verwerken van gegevens kunnen worden verstrekt aan binnen VNOG werkzame personen, voor zover dit voor hun taakuitoefening noodzakelijk is. Indien de werkzame persoon niet direct toegang zou hoeven hebben voor het uitvoeren van zijn/haar taak, wordt ook geen toegang verleend.

In afwijking van voorstaande hebben de FG en PO, voor zover dit voor hun taakuitvoering nodig is, toegang tot alle gegevens binnen de VNOG. Waar mogelijk zullen zij hierbij een beroep doen op de betreffende taakverantwoordelijke

De VNOG mag niet zomaar persoonsgegevens doorgeven aan personen buiten de VNOG of aan andere organisaties. De algemene regel is dat verstrekken van persoonsgegevens alleen mag als dat verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld. Of dit het geval is, hangt af van de concrete omstandigheden. Dat kan dus per situatie verschillen

Aan derden worden de gegevens enkel verstrekt indien:

1. Dit verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens oorspronkelijk verzameld waren;
2. Een wettelijk voorschrift ertoe verplicht de gegevens te verstrekken;
3. De betrokkene toestemming heeft verleend tot gegevensverstrekking voor een kenbaar specifiek doel;
4. Daarnaast worden de gegevens verstrekt aan verwerkers, voor zover dit voor de uitoefening van hun taken voor de VNOG als verwerkingsverantwoordelijke noodzakelijk is.

Derden, die op vastgestelde wijze bepaalde persoonsgegevens verwerken, worden door de VNOG ingelicht over de daaraan gestelde voorwaarden en beperkingen. De afspraken hierover worden vastgelegd in een verwerkersovereenkomst, een gegevensuitwisselingsovereenkomst of een overeenkomst gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke. De VNOG beschikt organisatiebreed over modellen voor deze overeenkomsten.

Extra aandacht is er voor de processen rondom in- door en uitstroom van personeel. Toegang tot gegevens wordt verschaft wanneer dit voor het uitvoeren van de functie noodzakelijk is. Bij door- en uitstroom is de direct leidinggevende verantwoordelijk dat accounts tijdig worden geblokkeerd. Door functioneel beheerders dient er actief gecontroleerd te worden op de toegang en autorisaties en dienen deze vastgelegd te zijn.

3.6 Gebruik van gegevens voor onderzoek en statistische doelen

Het gebruik van persoonsgegevens voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden is toegestaan mits, als het geen geanonimiseerde gegevens betreft, betrokkene van wie de data voor het onderzoek wordt gebruikt hierover is geïnformeerd en passende waarborgen zijn genomen. Binnen VNOG wordt de data zo mogelijk tenminste gepseudonimiseerd voor gebruik.

Wanneer persoonsgegevens worden gedeeld met derde partijen voor onderzoek of statische doeleinden moet toestemming aan betrokkenen worden gevraagd.

Het kan ook zijn dat het vragen van toestemming, gelet op de aard en het doel van het onderzoek, in redelijkheid niet kan worden verlangd en de VNOG zorg heeft gedragen dat de gegevens in zodanige vorm worden verstrekt dat herleiding tot individuele natuurlijke personen redelijkerwijs wordt voorkomen. Ook in dat geval kunnen gegevens zonder toestemming worden gedeeld.

3.7 Doorgifte buiten de EU/ EER

De AVG (GDPR) geldt voor alle lidstaten van de Europese Unie en daarom is het mogelijk om persoonsgegevens door te sturen naar een andere EU-lidstaat, zonder daarvoor extra maatregelen te nemen. Binnen de EU gelden dankzij de AVG in alle landen dezelfde regels voor het beschermen van persoonsgegevens. De Europese Commissie heeft daarnaast ook beoordeeld dat Liechtenstein, Noorwegen en IJsland voldoen aan een adequaat beschermingsniveau. Dit zijn geen EU-lidstaten maar deze drie landen vormen samen met de Europese lidstaten de Europese Economische Ruimte (EER). Binnen deze ruimte mogen persoonsgegevens doorgegeven en verwerkt worden.

Soms geeft een organisatie persoonsgegevens door naar een ander land. Bijvoorbeeld bij gebruik van een clouddienst met de servers in een ander land. Doorgeven van persoonsgegevens is volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) alleen toegestaan binnen de EU-lidstaten of naar landen die een passend beschermingsniveau bieden.

De VNOG geeft in principe geen persoonsgegevens door buiten de EER. Als dit toch onvermijdelijk of noodzakelijk is, dan is een passend beschermingsniveau vereist.

4. Bescherming van gegevens

De VNOG treft passende technische en organisatorische maatregelen ter bescherming, bevordering van de juistheid en volledigheid van de persoonsgegevens en ter voorkoming van inbreuk, verlies en onrechtmatige verwerking van de persoonsgegevens. De AVG geeft aan dat er technische en organisatorische maatregelen getroffen moeten worden. De AVG bevat geen verplichtingen over de manier waarop de gegevensbescherming geborgd moeten worden. De maatregelen dienen een passend niveau van beveiliging, met inbegrip van vertrouwelijkheid, te waarborgen, rekening houdend met de stand van de techniek en de uitvoeringskosten afgezet tegen de risico's en de aard van de te beschermen persoonsgegevens. Er zijn verschillende instrumenten beschikbaar om gegevensbescherming te waarborgen.

4.1 Data Protection Impact Assessment (DPIA)

Eén van de instrumenten om de gegevensbescherming te borgen is de uitvoering van een Data Protection Impact Assessment (DPIA). De DPIA wordt ook wel de gegevensbeschermingseffectbeoordeling of de Privacy Impact Assessment (PIA) genoemd. Bij het aanpassen van een bestaande verwerking of het starten van een nieuwe verwerking moet een DPIA worden uitgevoerd indien de verwerking een hoog risico voor de gegevensbescherming bevat. De DPIA wordt gebruikt om risico's in kaart te brengen en om de maatregelen te nemen om deze risico's in de gegevensverwerking te minimaliseren.

4.2 Dataminimalisatie

Met de komst van de AVG worden de beginselen "Privacy by design" en "Privacy by default" geïntroduceerd. Om te waarborgen dat binnen de VNOG wordt gehandeld in overeenstemming met Privacy by design en Privacy by default, moet met name dataminimalisatie voldoende gewaarborgd zijn. Dataminimalisatie houdt in dat bij het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens niet meer gegevens mogen worden gebruikt dan nodig is om het doel waarvoor ze gebruikt zullen worden te bereiken. Om dataminimalisatie goed toe te passen, is het belangrijk om goed vast te leggen op welke manier de gegevens zijn verkregen en voor welk doel de gegevens worden gebruikt, waarbij ook de duur van het gebruik een bepalende factor is.

4.3 Bewaren en vernietigen van gegevens

Om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is, dient VNOG termijnen vast te stellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan. De bewaartermijnen van persoonsgegevens lopen uiteen. In diverse wetten zijn minimale en maximale bewaartermijnen opgenomen. Daarnaast geldt de Archiefwet voor het bewaren en vernietigen van papieren en elektronische documenten. Dit betekent ook dat gegevens aan het einde van de bewaartermijn opgeschoond moeten worden. Indien gegevens daarna nog gebruikt worden voor statistische- of onderzoeksdoeleinden, dan dienen de gegevens geanonimiseerd te worden. Het tijdig en gecontroleerd vernietigen van persoonsgegevens wordt meegenomen in het ontwerp van de verwerking.

4.4 Dataclassificatie

De maatregelen die getroffen moeten worden om de gegevensbescherming te kunnen borgen, is niet voor elk proces en informatiesysteem hetzelfde. Daarom is het nodig dat alle processen en informatiesystemen die gegevens verwerken een dataclassificatie krijgen. Dataclassificatie heeft als doel om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van het proces en het informatiesysteem te benoemen. Zo wordt inzichtelijk welke maatregelen genomen moeten worden om de gegevens die verwerkt worden passend te beschermen.

4.5 Logging van gegevensgebruik

Elk geautomatiseerd systeem dat persoonsgegevens verwerkt, moet logging bijhouden van de verwerkingen. In deze logging staat minimaal vermeld welke gebruiker, op welke moment, welke gegevens heeft verwerkt. Logging:

- Van chronologische registratie van gegevens over van belang zijnde gebeurtenissen, die zich gedurende een periode in een verwerking voordoen,
- Houdt in het vastleggen in een log, bijvoorbeeld een systeem log of een security log, van feitelijk uitgevoerde bewerkingen en/of pogingen daartoe.

4.6 Verwerkersovereenkomst

In specifieke situaties schakelt de VNOG derden in om gegevens namens VNOG te verwerken. Het uitbesteden van werkzaamheden aan derden brengt risico's met zich mee op het gebied van gegevensverwerking en informatiebeveiliging. Directie en MT blijven ambtelijk verantwoordelijk voor de verwerking van de gegevens. Zij moeten er daarom op toezien dat gegevens juist verwerkt en beveiligd worden. Met het oog op de omgang met privacy door alle partijen waar VNOG mee samenwerkt en waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, worden verwerkersovereenkomsten afgesloten. De VNOG beschikt organisatiebreed over modellen voor verwerkersovereenkomsten, overeenkomsten gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijken en gegevensuitwisseling overeenkomst.

4.7 Bewust omgaan met persoonsgegevens

De VNOG streeft naar een cultuur waarbij iedereen elkaar in alle openheid aanspreekt op het eigen gedrag rondom privacy en daarmee van elkaar leert. Communicatie, openheid en toetsing zijn belangrijke randvoorwaarden om een optimaal gegevensbeschermingsbeleid te realiseren.

Het management en alle binnen de VNOG werkzame personen behandelen alle informatie over individuele personen die hij/zij ten behoeve van de uitvoering van met opdrachtgevers gesloten overeenkomsten verkrijgt, vertrouwelijk en draagt er zorg voor dat deze informatie niet aan derden bekend wordt.

Een medewerker van de VNOG moet zich bij de uitoefening van zijn/haar taken voortdurend bewust zijn van het belang van het waarborgen van de rechten van betrokkenen. Hij/Zij moet persoonsgegevens op een zorgvuldige manier verwerken, zoals omschreven in dit beleid.

Om bewustwording te realiseren is kennisdeling over het onderwerp noodzakelijk. De Functionaris Gegevensbescherming en de Privacy Officer zorgen er samen met andere functionarissen voor dat de informatie over informatiebeveiliging en gegevensbescherming herhaaldelijk onder de aandacht wordt gebracht bij medewerkers van de VNOG.

In bepaalde gevallen kunnen gegevens vallen onder het medisch beroepsgeheim. Deze gegevens dienen met uiterste zorg behandeld te worden. Dit betekent dat gegevens niet zomaar gebruikt mogen worden voor andere doeleinden. Het verwerken van de gegevens is voorbehouden aan daartoe bevoegde personen. Inzage voor anderen dient afgeschermd te worden en daar waar dit (technisch of organisatorisch) niet mogelijk is, maakt het management helder afspraken over het verwerken. In alle gevallen is inzage in het dossier pas mogelijk na toestemming van de behandelaar of betrokkene zelf.

4.8 Meldplicht voor inbreuken in verband met persoonsgegevens (datalekken)

Indien zich een Datalek voordoet, waarbij bijvoorbeeld gegevens van personen in verkeerde handen kunnen komen of zijn gekomen, handelt de VNOG in overeenstemming met het vastgestelde proces voor Meldplicht en Afhandeling van (vermoedelijke) datalekken. Dit is een proces van te doorlopen stappen om de eventuele schade of de kans hierop, bij een 'datalek' te beperken en de getroffen perso(o)n(en) te beschermen en in integraal onderdeel van het informatiebeveiliging managementsysteem (ISMS)

De AVG kent in bepaalde gevallen een verplichting om datalekken te melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Dit als er sprake is van een hoog risico op nadelige gevolgen voor betrokkene, dan wel nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens. Het gaat dan om omstandigheden waarbij de VNOG de verantwoordelijkheid draagt.

Wanneer er een dergelijk 'datalek' heeft plaatsgevonden, wordt dit zonder onredelijke vertraging, uiterlijk 72 uur nadat er kennis van de inbreuk is vernomen, gemeld aan de AP. Als dit later dan 72 uur is wordt er een motivering voor de vertraging bij de melding gevoegd. Indien de inbreuk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt, wordt de inbreuk in begrijpelijke taal aan de betrokkenen gemeld.

Meldingen van datalekken lopen intern altijd via team Privacy. Meldingen aan de Autoriteit Persoonsgegevens is voorbehouden aan de FG of bij diens afwezigheid aan de PO of Jurist.

De VNOG maakt de afweging of het informeren van de betrokkene in diens belang is of dat dit beter achterwege kan blijven om de betrokkene zelf of anderen te beschermen. Indien van informeren wordt afgezien zal VNOG dit besluit registreren en duidelijk motiveren. Team Privacy houdt namens de VNOG een datalekregister bij waarin alle datalekken zijn opgenomen. De VNOG maakt haar register van datalekken niet openbaar.

Jaarlijks legt het MT in zijn bestuursrapportage verantwoording af over naleving van de AVG. In betreffende verantwoording zijn ten minste de volgende onderdelen opgenomen:

- Het aantal geregistreerde datalekken en de opvolging hiervan, incl. resultaat;
- Het aantal beroepen op rechten van betrokkenen en de uitvoering hiervan;
- Het aantal DPIA's en de resultaten daarvan;
- Het aantal medewerkers dat heeft deelgenomen aan het bewustwordingstraject;
- Status certificering(en) op het gebied van informatiebeveiliging (bijv. NEN 7510);
- Gesignaleerde knelpunten en geplande/ voorgestelde aanpak inclusief tijdsplan van implementatie

5. Rechten van betrokkenen

5.1 Rechten van betrokkenen

De AVG brengt betrokkenen sterkere privacyrechten. Organisaties die persoonsgegevens verwerken krijgen juist meer verplichtingen. De nadruk ligt op de verantwoordelijkheid van de VNOG om te kunnen aantonen dat de organisatie zich aan de wet houdt. De rechten van de betrokkene zijn binnen VNOG op transparante wijze ingericht. Betrokkenen hebben recht op:

- Informatie en toegang tot gegevens (artikel 13 AVG en 14 AVG);
- Inzage van gegevens (artikel 15 AVG);
- Rectificatie van gegevens (artikel 16 AVG);
- Gegevenswissing, oftewel recht op "vergetelheid" (artikel 17 AVG);
- Beperking van de verwerking (artikel 18 AVG);
- Kennisgevingplicht inzake rectificatie, wissing of beperking (artikel 19 AVG);
- Overdraagbaarheid van gegevens, dataportabiliteit (artikel 20 AVG);
- Bezwaar (artikel 21 AVG);
- Het niet onderworpen worden aan geautomatiseerde besluitvorming (artikel 22 AVG).

De VNOG geeft hieraan onder andere uitvoering door betrokkenen op haar website(s) helder te informeren over hoe van deze rechten gebruik gemaakt kan worden.

Om gebruik te maken van hun rechten kunnen de betrokkenen een verzoek indienen. Alvorens het verzoek te kunnen behandelen moet de identiteit van de verzoeker op deugdelijke wijze worden vastgesteld.

5.2 Recht op informatie en toegang tot gegevens

Tijdens het eerste contact informeert de VNOG betrokkene(n) over de wijze waarop de persoonsgegevens worden verwerkt. Als het niet mogelijk is om de betrokkene tijdens het eerste contact te informeren, dan zorgt de VNOG dat de betrokkene zo spoedig als de situatie toe laat, alsnog over de gegevensverwerking wordt geïnformeerd. Van het (uitstellen of niet) informeren van de betrokkene kan een aantekening worden gemaakt in het verwerkingsregister.

De VNOG verzamelt gegevens om haar taken te kunnen uitvoeren. Indien het persoonsgegevens betreft en betrokkenen is hiervan niet op de hoogte, dan informeert de VNOG de betrokkene actief over de verwerking van hun persoonsgegevens. Hierbij dient in ieder geval gecommuniceerd te worden wat het doel is, welke persoonsgegevens worden verwerkt, wie daarvoor verantwoordelijk is en of de gegevens aan derden worden verstrekt. De VNOG informeert betrokkene, uiterlijk binnen vier weken na de verzameling van persoonsgegevens, indien de persoonsgegevens van derden afkomstig zijn.

5.3 Recht op inzage en afschrift van gegevens

Medewerkers en andere betrokkenen kunnen altijd hun persoonsgegevens inzien wanneer zij hier om vragen en kunnen erop vertrouwen dat deze gegevens correct zijn dan wel worden aangepast wanneer

noodzakelijk of door de betrokkene is aangegeven dat deze aangepast dienen te worden, voor zover een (wettelijke) verplichting dit niet onmogelijk maakt en zover de aanpassing niet in strijd is met de juistheid en integriteit van de gegevens.

Betrokkene heeft de mogelijkheid om te controleren of en op welke manier zijn/haar gegevens worden verzameld en verwerkt. Ook heeft betrokkene het recht op inzage en een afschrift van zijn/haar dossier. Uitzondering op deze regel is als de persoonlijke levenssfeer of de privacy van een ander daardoor wordt geschaad. Bijvoorbeeld informatie die door een betrokken derde is verstrekt in het vertrouwen dat betrokkene deze informatie niet te zien krijgt.

De VNOG verstrekt de betrokkene, binnen vier weken na ontvangst van het verzoek, kosteloos een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Indien de termijn van vier weken onhaalbaar blijkt, verlengt de VNOG de termijn met twee maanden en brengt de betrokkene hier schriftelijk van op de hoogte. Indien de betrokkene om bijkomende kopieën vraagt, kan de VNOG een vergoeding rekenen niet hoger dan de kostprijs.

In een aantal in de wet (UAVG, artikel 41) opgenomen gevallen mag de VNOG deels of geheel het inza-verzoek weigeren of hier aanvullende vergoeding voor in rekening brengen:

- Indien het persoonsgegevens betreft die niet zijn van betrokkene zelf of van het kind jonger dan 16 jaar over wie aanvrager het wettelijk gezag heeft;
- Indien betrokkene eerder om dezelfde gegevens vroeg;
- Indien betrokkene veel verzoeken doet;
- Indien het inzageverzoek tot een extreme administratieve last leiden;
- Als dat noodzakelijk is voor de openbare veiligheid;
- Als dat noodzakelijk is om strafbare feiten te voorkomen of op te sporen;
- Om de rechten en vrijheden van anderen te beschermen;
- Om informatie af te schermen die over anderen gaat (deels weigeren);
- Om iemand anders de kans te geven bezwaar te maken (tijdelijk weigeren).

De VNOG mag een inzageverzoek niet zomaar afwijzen. De VNOG moet argumenten geven voor de weigering van het verzoek en moet kunnen laten zien dat de organisatie een zorgvuldige afweging heeft gemaakt tussen de belangen van alle betrokken partijen.

5.4 Recht op rectificatie (correctie, aanvulling) van gegevens

Als de VNOG persoonsgegevens van betrokkenen verwerkt die naar hun oordeel onjuist zijn, kunnen zij een verzoek indienen bij de VNOG om feitelijke onjuistheden in het dossier te corrigeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om onjuiste adresgegevens. Niet wordt bedoeld dat de bijvoorbeeld beoordelingen, meningen, opinies of resultaten mogen worden gewijzigd.

Er kan ook een verklaring aan het dossier worden toegevoegd, bijvoorbeeld wanneer het gaat om de eigen visie van de betrokkene. Ook als de VNOG het niet eens is met de verklaring moet deze worden opgenomen.

5.5 Recht op gegevenswissing

Betrokkenen hebben het recht persoonsgegevens te laten verwijderen indien de VNOG niet langer een goede grond heeft voor het gebruik hiervan, bijvoorbeeld indien betrokkene een eerder gegeven toestemming intrekt, indien de gegevens onjuist zijn of de gegevens niet langer nodig zijn. De VNOG voert een beleid ten aanzien van bewaartermijnen en vernietiging dat bij de beoordeling van het verzoek gebruikt kan worden.

Het geldt niet voor andere gegevens, zoals financiële gegevens die de VNOG op andere gronden moet bewaren.

De VNOG hanteert vijf uitzonderingen op het recht op vernietiging:

1. Een andere wet schrijft een afwijkende bewaartermijn voor waarbinnen de gegevens niet vernietigd mogen worden;
2. Een ander dan de betrokkene heeft een aanmerkelijk belang bij het bewaren van de gegevens;
3. De gegevens zijn nodig in het kader van een strafrechtelijk onderzoek of bij een rechtsgang;
4. Vernietiging is in strijd met de wet, met het algemeen belang, met de veiligheid van betrokkene of met het gerechtvaardigd belang van de VNOG. Hierbij mag de VNOG het gerechtvaardigd belang wel inzetten in haar rol van werkgever, maar niet in haar rol als overheid;
5. 'Goed hulpverlenerschap' staat vernietiging in de weg.

De VNOG mag een verzoek tot gegevenswissing niet zomaar afwijzen. De VNOG moet argumenten geven voor de weigering van het verzoek en moet kunnen laten zien dat de organisatie een zorgvuldige afweging heeft gemaakt tussen de belangen van alle betrokken partijen.

5.6 Recht op beperking van de verwerking

Het recht op beperking van de verwerking van persoonsgegevens houdt in dat de gegevens wel beschikbaar blijven, maar dat ze tijdelijk niet gebruikt mogen worden. De persoonsgegevens mogen dan

alleen nog worden gebruikt met toestemming van de betrokkene, of als dat nodig is voor het instellen, uitoefenen of onderbouwen van een rechtsvordering of ter bescherming van de rechten van andere natuurlijke personen of rechtspersonen. Voorbeeld: als de juistheid van de persoonsgegevens worden betwist en voor een periode die de verwerkingsverantwoordelijke in staat stelt om de juistheid van die persoonsgegevens te controleren.

5.7 Recht op overdraagbaarheid van gegevens (dataportabiliteit)

De VNOG is vanuit de AVG niet verplicht invulling te geven aan overdraagbaarheid van gegevens voor zover het werkzaamheden betreft in het kader van algemeen belang of op basis van een wettelijke verplichting.

Het recht om gegevens te mogen meenemen geldt voor persoonsgegevens die de cliënt zelf actief en bewust heeft verstrekt (eigen data). Deze vallen onder het recht op dataportabiliteit. Dit geldt ook voor de gegevens die de betrokkene indirect heeft verstrekt door het gebruik van een dienst of een apparaat. Gegevens die niet (in)direct door de betrokkene zijn verstrekt vallen hier niet onder.

5.8 Recht van bezwaar tegen verwerking

De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens

De VNOG staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij de VNOG dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering

5.9 Recht niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming waaronder profilering

Bij geautomatiseerde individuele besluitvorming is geen sprake van (noemenswaardige) menselijke tussenkomst zodat eventuele uitkomsten kunnen worden gecorrigeerd. Het is uitsluitend gebaseerd op geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens.

De VNOG past geen geautomatiseerde individuele besluitvorming, waaronder profilering, toe als daaraan rechtsgevolgen voor de betrokkene zijn verbonden of als het besluit betrokkene in aanmerkelijke mate treft.

5.10 Klachten en verzoeken

Onverminderd de rechten die de betrokkenen in de wet worden toegekend, kan iedere betrokkene schriftelijk een klacht of verzoek indienen bij de VNOG indien hij meent dat door of namens de VNOG persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die in strijd is met de wet of met dit beleid.

Binnen vier weken beoordeelt de VNOG of de klacht/ het verzoek ontvankelijk is. De VNOG laat binnen die termijn weten wat er met de klacht/ het verzoek gaat gebeuren, waaronder of de VNOG de behandeling met twee maanden verlengt. De VNOG behandelt klachten volgens de daarvoor door haar vastgestelde en bekendgemaakte klachtenregeling.

Als het verzoek niet (tijdig) kan worden opgevolgd, deelt de VNOG uiterlijk binnen vier weken of binnen de verlengde termijn mee waarom de klacht/ het verzoek zonder gevolg is gebleven. De betrokkene heeft dan de mogelijkheid om bezwaar te maken bij de VNOG, een klacht in te dienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens of het bezwaar aan een bevoegd rechter voor te leggen.

5.11 Informeren van (keten)partners

De VNOG informeert relevante (keten)partners indien een klacht of verzoek wordt ingewilligd. Dit betreft o.a. organisaties met wie een verwerkersovereenkomst, een overeenkomst gezamenlijk verwerkersverantwoordelijken dan wel een gezamenlijke uitwisselingsovereenkomst is afgesloten. Indien relevant vraagt de VNOG actief om bevestiging van de betreffende (keten)partners dat aan het verzoek is voldaan.

6. Functies en verantwoordelijkheden

De VNOG heeft gegevensbescherming ingebed in de organisatie. Voor alle medewerkers, op ieder niveau, is duidelijk welke rollen er zijn op het gebied van gegevensbescherming. Medewerkers kennen hun rol en verantwoordelijkheid op het gebied van gegevensbescherming zoals hierna uiteengezet.

Het betreft hier alleen de rol en verantwoordelijkheid voor zover die verband houden met gegevensbescherming.

Algemeen bestuur

- Bestuurlijk eindverantwoordelijke in de zin van AVG

- Kaders stellen ten aanzien van privacy beleid.

Dagelijks bestuur

- Bestuurlijk verantwoordelijk;
- Eindverantwoordelijk voor toezicht en controle op naleving van het beleid;
- Aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming om namens het bestuur toezicht te houden en te adviseren.

De algemeen directeur

- Gemandateerd door het DB;
- Ambtelijk eindverantwoordelijk;
- Vaststellen van gewenste niveau van informatiebeveiliging en privacy, implementatie, en aanwijzing van procesverantwoordelijke/systeemeigenaar per informatiesysteem;
- Bevordert de beschikbaarheid van voldoende middelen om gegevensbescherming passend te waarborgen.

Afdelingshoofden

- Ambtelijk verantwoordelijk;
- Bevorderen van het bewustzijn rond gegevensbescherming in de organisatie;
- Verantwoordelijk voor de borging van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de door de afdeling verwerkte persoonsgegevens;
- In voorkomend geval verantwoordelijk voor de uitvoering van een DPIA en borging van de hieruit voortvloeiende mitigerende maatregelen;
- Verantwoordelijk voor de principes van Privacy by Design en Privacy by Default bij nieuwe verwerkingen en bij grote wijzigingen in de verwerking;
- Verantwoordelijk voor aanmelden van nieuwe (of veranderde) verwerkingen van persoonsgegevens;
- Het afsluiten van verwerkersovereenkomsten en andere regelingen.

Functionaris voor de gegevensbescherming (FG)

De FG heeft een wettelijke positie. De FG is onafhankelijk, wordt rechtstreeks door het bestuur benoemd en is verantwoording verschuldigd aan het bestuur en afgeleid daarvan aan de directie. De FG mag geen aanwijzingen krijgen ten aanzien van zijn werkzaamheden. De FG kent ontslagbescherming en kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor het door de organisatie voldoen aan de AVG en andere privacywetgeving.

De FG heeft een controlerende en toezichthoudende taak en daarnaast een adviserende taak richting bestuur, directie, management en in crisisomstandigheden:

- Toezicht houden op een juiste en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en het naleven van de AVG en andere privacywetgeving;
- Gevraagd en ongevraagd adviseren en informeren van bestuur, directie en organisatie ten aanzien van privacy, de omgang met persoonsgegevens, de inrichting van de privacy organisatie klachten en verzoeken;
- Het geven van aanwijzingen aan de organisatie ten aanzien van privacy en de omgang met persoonsgegevens. (Adviezen en aanwijzingen zijn niet vrijblijvend);
- Formeel aanspreekpunt voor de Autoriteit Persoonsgegevens;
- Rapporteert tenminste jaarlijks aan het MT, directie en bestuur over de manier waarop de VNOG de afgelopen periode met gegevensbescherming is omgegaan;
- Actueel houden- en coördineren van de uitvoering van dit gegevensbeschermingsbeleid;
- Het afhandelen van klachten ten aanzien van de omgang met gegevensbescherming;
- Het creëren van bewustzijn en kennisontwikkeling binnen de organisatie ten aanzien van privacy en informatieveiligheid;
- Beoordelen van meldingen van datalekken;
- Het vertegenwoordigen van de organisatie in landelijke overleggen en gremia;
- Lid van de SecurityBoard;
- Coördineren van privacy werkzaamheden;
- Samenwerken met- en zo nodig vervangen van de Privacy Officer;
- Samen met de CISO adviseren ten aanzien van informatieveiligheid;
- Beheert het overzicht van datalekken (datalekregister);

Privacy Officer (PO)

De PO vervangt de FG bij afwezigheid, met uitzondering van de toezichthoudende taak. Vervanging van de toezichthoudende taak wordt binnen de SecurityBoard onderling geregeld.

De Privacy Officer heeft een adviserende taak richting de teams, teamleiders en projecten. Daarnaast verzorgt en coördineert de PO de uitvoerende taken die uit het gegevensbeschermingsbeleid volgen:

- Mede opstellen van beleid, procedures en richtlijnen ten uitvoering van het gegevensbeschermingsbeleid;
- Advisering over en ondersteunen bij privacy en gegevensbescherming gerichte zaken en de uitvoering en naleving van privacywetgeving;
- Het verzorgen van trainingen om de interne kennis te vergroten en borgen;
- Beoordelen van- en adviseren over de verwerking van persoonsgegevens;
- Eerste aanspreekpunt voor vragen vanuit de organisatie ten aanzien van privacy en gegevensbescherming;
- Het verzorgen van de formele afhandeling ten aanzien van rechten en plichten van (externe) betrokkenen;
- Verzorgen van overige privacy werkzaamheden zoals inzage- en correctie verzoeken;
- Advisering en ondersteuning bij het afsluiten van verwerkersovereenkomsten;
- Beheer van het register van de verwerkingsactiviteiten (verwerkingsregister);
- Bevorderen van privacy- en informatiebeveiligingsbewustzijn;
- Samenwerken met- en zo nodig vervangen van de FG.

Chief Information Security Officer (CISO)

- Actueel houden- en coördineren van de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid;
- Aanspreekpunt voor informatiebeveiliging;
- Bevorderen van informatiebeveiligingsbewustzijn;
- Verantwoordelijk voor de afhandelen van informatiebeveiligingsincidenten;
- (Pro) actief adviseren over informatiebeveiliging en het informatiebeveiligingsbeleid;
- Uitvoeren van analyses en advies over BIO (minimaal benodigde aanpassingen);
- Ondersteunen bij het uitvoeren van risicoanalyses en DPIA;
- Adviseren en ondersteunen van de organisatie om het benodigde niveau van informatiebeveiliging te bereiken dat minimaal voldoet aan de wet- en regelgeving;
- Ervoor zorgdragen dat ondersteunende systemen en processen voldoen aan wet- en regelgeving;
- Samen met de FG en PO adviseren ten aanzien van gegevensbescherming.

Security Officer (SO)

- Verzorgt de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid;
- Aanspreekpunt voor informatiebeveiliging;
- Bevorderen van informatiebeveiligingsbewustzijn;
- Mede verantwoordelijk voor de afhandelen van informatiebeveiligingsincidenten;
- Adviseren over informatiebeveiliging en het informatiebeveiligingsbeleid;
- Ondersteunen bij het uitvoeren van risicoanalyses en DPIA;
- Adviseren en ondersteunen van de organisatie om het benodigde niveau van informatiebeveiliging te bereiken dat minimaal voldoet aan de wet- en regelgeving;
- Ervoor zorgdragen dat ondersteunende systemen en processen voldoen aan wet- en regelgeving;
- Samen met de FG en PO adviseren ten aanzien van gegevensbescherming.

Adviseur informatievoorziening

- Adviezen uit veiligheidsincidenten implementeren, onder supervisie van de CISO;
- Verbeteren van de informatiebeveiliging binnen team, afdeling en organisatie conform normenkaders;
- Bevorderen van informatiebeveiligingsbewustzijn;
- Samen met de CISO aanspreekpunt voor vragen op het gebied van informatiebeveiliging.

Functioneel beheerders informatiesystemen

- Verantwoordelijk voor de uitvoering van het gegevensbescherming- en informatiebeveiligingsbeleid voor de betreffende applicaties.

Security Board

- Toezien op- en adviseren over risico's ten aanzien van gegevensbescherming en informatiebeveiliging;
- Toezien op- en adviseren ten aanzien van andere juridische en organisatorische risico's.
- De Security Board regelt onderling de waarneming bij afwezigheid ten aanzien van de toezichhoudende taken.

Medewerker

- Is zich bewust van de eigen verantwoordelijkheid en de risico's van het eigen handelen ten aanzien van privacy en gegevensbescherming;
- Binnen de eigen taakuitvoering op juiste wijze omgaan met persoonsgegevens;

- Geconstateerde risico's en incidenten melden;

7. Formeel toezicht op de gegevensverwerking

Het bestuur van de VNOG heeft een Functionaris voor de Gegevensverwerking aangesteld. Deze functionaris heeft als taak binnen de organisatie toezicht te houden op de privacy, de verwerking van persoonsgegevens en daarmee op de toepassing en naleving van de AVG.
De FG is geregistreerd bij de Autoriteit Persoonsgegevens onder nummer FG000318.
De FG is bereikbaar via privacy@vnog.nl